

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Tálos Zsuzsanna és dr. Kamondy Katalin Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Tábori János Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen 5.142.850,-Ft megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. április 9. napján kelt 11.G.41.169/2006/20. számú ítélete ellen az alperes fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 155.000,- (Egyszázötvenötezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2004. május 10-én az alperes mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó között építési vállalkozási szerződés jött létre a Budapest, II. Rézsű u. X. szám alatt található ingatlanon négy lakásos lakóépület és egyéb építési munkák komplett megvalósítása kivitelezési munkáinak elvégzésére. A szerződés 2.2. pontja szerint a szerződés 7. számú mellékletét képezi a bankgaranciára vonatkozó megállapodás.

A 7. számú melléklet ugyancsak a vállalkozási szerződés aláírásának napján készült. Ebben a felek az alábbiakban állapodtak meg:

"1.) Megrendelő a Budapest, II. Rézsű u. X. szám alatt épülő négylakásos társasház finanszírozását a nagy értékű anyagok megrendeléséhez szükséges előlegek rendelkezésére állásához megállapodás szerint a 2. számú mellékletként kezelt műszaki és pénzügyi ütemterv második szakaszának megkezdésekor 6.000.000,-Ft áthidaló kölcsönt nyújt vállalkozónak, aki erre egy bejegyzett, I. osztályú magyar banktól az építkezés időtartamára, tehát 2005. január 15-ig, illetve a hitel teljes visszafizetéséig, illetve a birtokba adás időpontjáig bankgaranciát ad fedezetként.

2.) A hitelt nyújtó megrendelőnek a vállalkozó a hitelnyújtást követően a 2.; 3.; 4.; 5.; 6.; 7.; 8. szakasz kifizetésekor egyenlő részletekben fizeti vissza kamatmentesen a hitelt, azaz szakaszonként 857.143,-Ft-ot."

2004. augusztus 9-én a felek részben módosították ezt a megállapodást. Az 1. pontot kiegészítették azzal, hogy az átadás-átvételi eljárás befejezését követő 7. munkanapon belül - amennyiben a kölcsön összege visszafizetésre került - a megrendelő a banki garancia megszűnéséről írásban köteles a bankot értesíteni. A 2. pont úgy változott, hogy „a hitelt nyújtó megrendelőnek vállalkozó a hitelnyújtást követően a 4.; 5.; 6.; 7.; 8. szakasz kifizetésekor egyenlő részletekben fizeti vissza kamatmentesen a hitelt, azaz szakaszonként 857.143,-Ft-ot, illetve a 3. szakasz kifizetésekor 1.714.286,-Ft-ot."

A felperes a 6.000.000,-Ft kölcsönt a 2. szakasz számla benyújtása után vette át az alperestől. A bankgaranciát az ONyrt. adta meg a felperes részére, az alperes mint jogosult felé. A 6.000.000,-Ft összegről kiállított bankgarancia beváltására az alperes mint kedvezményezett igénybejelentést nyújtott be a bankhoz, amelyben nyilatkozatot tett arra, hogy a felperes mint megbízó a bankgarancia nyilatkozat 1. pontjában nevesített 2004. május 10-én kötött építési vállalkozási szerződés 7. számú mellékletében vállalt kötelezettségeinek nem szerződésszerűen tett eleget. A beváltott bankgarancia 6.000.000,-Ft összegét a bank 2005. november 25-én utalta át a kedvezményezett által az igénybejelentésben megjelölt bankszámlájára.

F Gy a felperesi társaság tulajdonosa és ügyvezetője a felperes megbízásából kibocsátott bankgarancia biztosítékaul óvadékot nyújtott a banknak. Az alperes mint kedvezményezett javára teljesített 6.000.000,-Ft átutalásával egyidejűleg 2005. november 25-én a bank 6.000.000,-Ft összeggel terhelte meg az óvadékot nyújtó zárolt számláját, így az alperes által beváltott bankgarancia összege az óvadékból kiegyenlítésre került a bank felé.

A felperes által a 7. számú megállapodásnak megfelelően a benyújtott 3.; 4.; 5.; 6.; és 7. szakasz számlák összegéből az alperes levonta a kölcsöntörlesztést. Az alperes azonban nem biztosított lehetőséget a 8. szakasz-számla benyújtására a felperesnek, így a kölcsönszerződésből fennálló utolsó részlet beszámítással történő teljesítése nem valósulhatott meg. A kölcsönszerződésből az alperes által történt bankgarancia érvényesítésekor a felperesnek 857.143,-Ft tartozása áll fent.

Az építési vállalkozási szerződés 3.11. pontjában jó teljesítési bankgaranciát kötöttek ki a felek, a 7.5. pont szerint az alperesnek mint megrendelőnek kellett volna bankgaranciát adni a felperesnek a végszámla összegére. A szerződés 8.2. pontja visszautal a 3.11. pontban megjelölt garanciára, illetve az annak hiányában visszatartott összeg 5 %-ára, amely szerint az ott említett bankgarancia szolgál kizárólag a garanciális hibák kijavításának a fedezetére.

2005. február 15-én a felek a vállalkozási díj összegét és a befejezési határidőt módosították. 2005. április 11-én ismét módosították a szerződésüket. Ekkor F Gy bejelentette, hogy az építkezés finanszírozását a felperes nem tudja folytatni, a befejezési határidőt nem tudja teljesíteni. A felek megállapodtak abban, hogy a felperes mint generálkivitelező továbbra is folytatja a projektet. Az alperes az alvállalkozókat közvetlenül átutalással fizeti ki a velük kötött megegyezés alapján. A felperes a munka befejezését helyszíni építésvezetéssel és szervezéssel támogatja. A felek megállapodtak abban, hogy az épület befejezése után megtárgyalják a közöttük fennálló szerződéses helyzetet.

2004. április 18-án előszerződés jött létre a felperes mint megrendelő és az EKft. mint kivitelező között a hátralévő befejező munkák teljes körű elvégzésére 40.500.000,-Ft + áfa összegért. 2005. április 19-én a T 2005. Kft. levelet írt a felpereshez, amely szerint a perbeli ingatlan hátralévő munkáit 42.000.000,-Ft + áfa összegért vállalja.

2006. június 4-én vállalkozási szerződést kötött az alperes mint megrendelő Pné V Sz vállalkozóval a perbeli társasház külső munkáinak elkészítésére 7.000.000,-Ft + áfa vállalkozási díjért.

Az építési hatóság 2006. szeptember 27-én kelt határozatában adta meg a használatbavételi engedélyt az ingatlanra.

2007. január 4-én és a 2007. január 18-án a felperes levelet írt az alperesnek, amiben felszólította a csatolt számláinak megfizetésére, valamint a bankgarancia által igénybe vett összeg visszafizetésére, illetve a jegyzőkönyv 6. pontjában írt szerződéses helyzet rendezésére.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2006. január 4-én benyújtott fizetési meghagyásból ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az alperest kérte kötelezni jogalap nélküli gazdagodás jogcímén 5.142.850,-Ft, ennek 2005. november 26-tól a kifizetés napjáig a Ptk. 301/A. §-ában megjelölt mértékű késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy a felek között létrejött szerződés 7. számú mellékletében írt megállapodás kifejezetten 6.000.000,-Ft áthidaló kölcsön nyújtásáról szólt és az ott írt bankgarancia csak ennek a kölcsönnek a biztosítékaul szolgált. A kölcsönből 5.142.850,-Ft-ot visszafizetett, ezért jogalap nélkül gazdagodott ezzel az összeggel az alperes, amikor a teljes 6.000.000,-Ft összegű bankgaranciát igénybe vette. Az utolsó részletet is kifizette volna, azonban az alperes nem fogadta be az utolsó számláját.

Hivatkozott arra, hogy az alperes által lehívott bankgarancia nem a vállalkozási szerződés 3.11. pontjában írt jó teljesítési bankgarancia. Az ezen pontban nyújtott bankgaranciát a részszámlák összegéből a szerződéses pontnak megfelelően 10 %-ban minden esetben levonta az alperes. Az ONyrt. nyilatkozata egyértelműen bizonyítja, hogy a bankgarancia érvényesítésének az volt a feltétele, hogy a szerződés 7. számú mellékletében vállalt kötelezettségét a megbízó nem szerződésszerűen teljesíti.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a kölcsönügylet az építési vállalkozási szerződés keretében jött létre, ezért az ott kikötött bankgarancia a teljes komplex jogviszonyra vonatkozott, ezért jogszerűen érvényesítette a 6.000.000,-Ft összegű bankgaranciát, ebből levonta a kölcsön utolsó részletét, a fennmaradó összeget pedig a felperesnek a szerződésből fennálló egyéb tartozásaira számolta el, egyfelől a projekt megvalósításának többletköltségére, másrészt a projekt befejezésének késedelméből fakadó kárára.

A 2005. április 14-i jegyzőkönyvvel a felek jogviszonya megbízási szerződésre változott.

A szerződés 7. számú mellékletében kikötött bankgarancia nem a kölcsön, hanem a jóteljesítés biztosítékeként került kikötésre. Ezt bizonyítja az is, hogy a bankgarancia visszajuttatásának határidejét a felek a projekt befejezéséhez, az átadás-átvételi eljáráshoz kötötték. A felperes megszegte a 7. számú mellékletben írt kötelezettségét, ezért az alperes jogszerűen érvényesítette a bankgaranciát, mivel a felperes a kölcsön utolsó részletét nem teljesítette.

Az alperes beszámítási kifogást terjesztett elő, amelyet elsősorban arra alapított, hogy Pné V Sz vállalkozóval 7.000.000,-Ft erejéig vállalkozási szerződést kötött, amiben olyan munkára vállalkozott, amit a felperes lett volna köteles teljesíteni. Másrészt arra hivatkozott, hogy mivel a felperes nem teljesítette határidőben a vállalkozási szerződést, ezért kötbérfizetési kötelezettsége keletkezett az ingatlan vevőivel szemben; konkrét kárösszeget azonban nem jelölt meg.

A Fővárosi Bíróság a 2008. április 9. napján kelt 11.G.41.169/2006/20. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.142.850,-Ft-ot és annak 2005. november 26. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, aminek mértéke a késedelemmel érintett naptári félétvet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege, valamint 617.000,-Ft perköltséget.

Arra hivatkozott, hogy a vállalkozási szerződés 2.2. pontja, valamint a szerződés 7. számú melléklete és annak módosítás azt bizonyítja, hogy az alperes 6.000.000,-Ft áthidaló kölcsönt nyújtott a felperesnek, aki erre adott fedezetként bankgaranciát. Az O Nyrt. 2007. december 5-i nyilatkozata egyértelműen tartalmazza a bankgarancia feltételeit, amely ugyancsak a vállalkozási szerződés 7. számú mellékletében vállalt kötelezettségek felperes által történő nem szerződésszerű teljesítésére utalt. Mindezek azt bizonyítják, hogy a bankgarancia kizárólag a 7. számú mellékletben vállalt 6.000.000,-Ft kölcsön visszafizetésének kötelezettségére vonatkozott.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felek között a Ptk. 523. §-ában írt kölcsönszerződés jött létre. A felperes mint adós a 6.000.000,-Ft kölcsönből visszafizetett az alperesnek 5.142.850,-Ft-ot. Mivel a bankgarancia a kölcsön visszafizetésének biztosítékaul szolgált, ezért az alperes csak ebből a jogviszonyból eredő követeléseinek a kiegyenlítésére vehette volna igénybe és számolhatta volna el a bankgarancia összegét. Ennek megfelelően a felperesnek a kölcsönszerződésből fennmaradó 857.143,-Ft-ot meghaladó összegben igénybe vett összege a bankgaranciának már nem illette meg az alperest, ezért azt köteles visszafizetni a felperesnek, mivel a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján a felperes

mint adós a kölcsön összegét köteles visszafizetni a hitelezőnek, az azt meghaladó összeg fizetésére nem köteles.

Az elsőfokú bíróság osztotta az alperesnek azt a jogi álláspontját, hogy a Ptk. 361. §-ában szabályozott jogalap nélküli gazdagodás szabályai jelen esetben nem alkalmazhatók, mivel a felek között kölcsönszerződés jött létre. A kereset jogcíméhez azonban nincs kötve, a felperes által érvényesíteni kívánt jog pedig az volt, hogy az alperes fizesse meg a felperes részére a keresetben megjelölt összeget. Ezt jogszerűnek találta, és ennek megfelelően marasztalta az alperest.

Az alperes beszámítási kifogását megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján előzetesen tájékozatta az alperest a 16. számú jegyzőkönyvben a bizonyításra szoruló releváns tényekről a beszámítani kívánt kártérítési igénye vonatkozásában. A 20. számú jegyzőkönyvbe foglalva tájékoztatta az alperest a Pp. 3. § (2) és (3) bekezdéseire figyelemmel arra, hogy a felek szerződéses jogviszonyából származó követeléseik teljeskörű elszámolására csak erre vonatkozó kereset, illetve viszontkereset alapján lehetséges.

Az alperes nem tudott eleget tenni bizonyítási kötelezettségének kártérítési igénye vonatkozásában és releváns tényállításait is csak részben tette meg. A Pné V Szval kötött vállalkozási szerződés, az abból eredő vállalkozási díj megfizetésének ténye önmagában nem bizonyítja azt, hogy az kárként merült fel az alperesnél a felperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben. Az építési-vállalkozási szerződés 2005. április 11-i módosításával az alperes tudomásul vette a felperes azon bejelentését, hogy nem tudja folytatni az építkezés finanszírozását. Közös megegyezéssel határoztak úgy a felek, hogy a felperes mint generálkivitelező folytatja tovább a projektet. Az alperes tudomásul vette a felperes nyilatkozatait, ami lényegében arra irányult, hogy a felek kölcsönös megegyezéssel megszüntetik a közöttük létrejött építési vállalkozási szerződést. A szerződés módosítás 6. pontjában utaltak a felek arra, hogy az épület befejezése után megtárgyalják a köztük fennálló szerződéses helyzetet, ami tartalmilag egy teljeskörű elszámolásra utal, ez azonban nem történt meg.

Szükségtelennek látta a megjelölt tanúk meghallgatását, mivel az általuk tudott tényekre megfelelő okirati bizonyítékok álltak a bíróság rendelkezésére, ezért azt a Pp. 193. §-a alapján mellőzte. A szakértő kirendelését sem tartotta szükségesnek, mivel az sem a felperes keresetének, sem az alperes beszámítási kifogásának bizonyítására nem volt alkalmas, figyelemmel arra, hogy az alperes a szakértő kirendelését azért kérte, hogy állapítsa meg az elmaradt szolgáltatásnak az értékét és az átalánydíjon felüli részét, amelyet a felperes nem teljesített. Ennek a ténynek az elsőfokú bíróság a jelen perben nem tulajdonított relevanciát, mivel sem a kereset, sem a beszámítási kifogás nem irányult olyan jog érvényesítésére, ahol ezek a tények jelentőséggel bírnának.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását; harmadlagosan annak megváltoztatásával a

marasztalás tőkeösszegének 1.520.361,-Ft-ra történő leszállítását és a felperes perköltség fizetésére történő kötelezését.

Fenntartotta azt az elsőfokú eljárás során kifejtett jogi álláspontját, hogy a jogalap nélküli gazdagodás alkalmazása a szerződéses jogviszony fennállására tekintettel a perbeli esetben kizárt. Ugyanakkor álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, mikor azt állapította meg, hogy a felperes kereseti jogcíme a bíróságot nem köti, figyelemmel a bizonyítási teher helyes értelmezésére is.

Tévedett továbbá az elsőfokú bíróság akkor is, amikor azt állapította meg, hogy a felperes által hivatkozott ügylet a vállalkozási jogviszonytól független kölcsönszerződés volt. Az ezzel kapcsolatban részletesen kifejtett álláspontját változatlanul fenntartotta. Kiemelte, hogy 2005. tavaszán a felperes bejelentette, hogy a szerződést a továbbiakban nem képes teljesíteni és ekkor az alperes elfogadta azt az ajánlatot, hogy a felperes megszervezi az építkezést. Ekkor került sor a 2005. április 11-i jegyzőkönyv aláírására, amely a jogviszony lényegét tekintetve már nem vállalkozási szerződés volt, hanem tisztán megbízási szerződés. Ezzel a jegyzőkönyvvel történt szerződés módosítás során a felek nem vonták le a vállalkozási szerződés megszűnésének a következményeit, hanem abban állapodtak meg, hogy az épület elkészülte után tárgyalják meg a szerződéses helyzetet. A felperes azonban megtagadta a közreműködést a használatbavételi engedély megszerzésében, és ezzel a módosított szerződésben foglalt kötelezettségét is megszegte.

A szerződés módosítás időszakában a felperes két alvállalkozótól kért és kapott ajánlatot a projekt befejezésére, 40.500.000,-Ft és 42.000.000,-Ft vállalkozási díjért, figyelemmel arra, hogy a felperes maga rögzítette, hogy addig nettó 89.975.489,-Ft értékű munkát végzett el. Mindebből pedig az következik, hogy a felperes által sem vitatottan a projekt megvalósításának költsége legalább 4-7.000.000,-Ft-tal túllépte az eredeti díjat. Mivel az átalánydíj a 2005. április 11-i szerződés módosítással nem módosult, ezért nyilvánvaló, hogy az eredeti műszaki tartalom megvalósításának drágább díját a felperesnek kell viselnie, amitől maga sem zárkozott el. Ezen túlmenően a felek közötti elszámolás során a felperesnek kell viselnie a projekt későbbi befejezése folytán felmerülő károkat is, ezért a többletköltség és a károk ellentételezéseként jogosultan érvényesíthette a felperessel szemben fennálló követelését.

Mivel a vállalkozási szerződés a felperes szerződésszerű teljesítése nélkül szűnt meg, ezért a feleknek el kell számolniuk egymással. Minderre tekintettel jogszerűen vette igénybe a per tárgyát képező bankgaranciát, amelynek összegét a felek közötti szerződéses kapcsolat lezárásakor és az esedékes kölcsönök elszámolása során beszámításra alkalmas követelésként kell számításba venni. Hangsúlyozta, hogy ezt az összeget a felperes követelését meghaladó követelésébe már érvényesen beszámította, így a keresettel érvényesített követelés megszűnt. Ezt azonban az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, a tényállás részévé sem tette.

Iratellenes és önellentmondó az az ítéleti megállapítás, hogy az alperes nem biztosított lehetőséget a felperesnek arra, hogy a 8. számú részszámláját benyújtsa, mivel a felperes volt az, aki bejelentette, hogy a szerződés teljesítésével felhagy, mivel arra már nem képes, ezt követte a felek 2005. április 11-i jegyzőkönyvbe foglalt megállapodása.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor azt állapította meg, hogy a felek között nem jött létre a szerződést lezáró elszámolás, mivel már az elsőfokú eljárásban bejelentette, hogy a bankgarancia érvényesítése folytán visszajáró összeget a felperesnek a szerződés teljesítésének megtagadásával okozott káraiba és többletköltségeibe is beszámította. Ez a nyilatkozata nem jelentette a felperesi igény elismerését, hanem azt, hogy amennyiben a bíróság a felperes igényének helyt ad, úgy a beszámítás jogalapja és ténye megáll.

Az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogása körében nem foglalkozott azzal a körülménnyel, hogy az építkezés teljes költsége a felperes által felajánlott alvállalkozók ajánlata szerint is legalább 3.622.489,-Ft-tal meghaladta a peres felek közötti építési vállalkozási szerződés szerinti vállalkozási díjat. Ezt a felperes sem vitatta. A perben akként nyilatkozott, hogy a többletet vállalja. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a felperes által dr. S I ügyvédhez intézett 2006. december 20-i levélre, amely álláspontja szerint ezen összeg vonatkozásában tartozáselismerésnek minősül. A szakértő kirendelését azért kérte, hogy pontosan megállapítható legyen, hogy az alperes által a felperesnek teljesített vállalkozási díjrészek mennyivel haladták meg a felperes által elvégzett munka értékét, ami ugyancsak a beszámítási kifogás részét képezte, bár arra az elsőfokú bíróság ítéletében nem is utalt. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor ezt az igényt a beszámítási kifogás körén kívülállónak értékelte és emiatt a szakértő kirendelése iránti kérelmet elutasította.

Az elsőfokú bíróság az anyagi jogszabályokon túlmenően a bizonyítási eljárás és a bizonyítási teher szabályait is megsértette, mert tévesen alkalmazta a Pp. 3. § (2), (3) és (6) bekezdéseit, a 141. § (6), a 163. § (1), a 164. § (1), a 206. § (1) és (2) bekezdéseit.

Tévedett az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványok elutasítása körében azért is, mert álláspontja szerint az alperesi ellenigény vizsgálatára csak viszontkereset esetén lenne lehetőség. Az általa kért többletköltség és kár meghatározása szempontjából az alperes által felajánlott bizonyítás nem volt szükségtelennek tekinthető, ezért nem valósult meg a bizonyítási indítvány elutasításának a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglalt törvényi feltétele. Az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a jogvita keretét és terjedelmét, amikor azt kizárólag a kereseti követelés vizsgálatában határozta meg és az ellenkérelem tartalmát a vizsgálaton kívülre szorította. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 3/2000. Polgári jogegységi határozatában foglaltakra.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte és az alperes perköltségben történő marasztalását.

Álláspontja szerint az alperes fellebbezése nem tartalmazott olyan előadást vagy jogszabályi hivatkozást, amely az ítélet megváltoztatását megalapozná. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek közötti kölcsönügylet volt a per tárgya, amellyel kapcsolatban az alperest visszatérítési kötelezettség terheli a felperes felé. Helyesen állapította meg azt is, hogy az alperes magatartása jogszerűtlen volt, amikor a bankgarancia alapján az általa már visszafizetett 5.142.850,-Ft összegű kölcsönt ismételt igénybe vette a bankgaranciát nyújtó O Nyrt.-től.

Az alperes beszámítási kifogás útján érvényesített követelését megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság, és miután az alperes felhívásra és bírósági kioktatásra sem tudott eleget tenni bizonyítási kötelezettségének, megalapozottan utasította el ezt a követelést.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és a helytálló a kölcsön visszafizetésére vonatkozó marasztaló rendelkezése; ezen túlmenően megalapozottan utasította el az alperes beszámítási kifogását.

Mivel az alperes a kártérítési igényét semmivel nem bizonyította, ezért megalapozatlan a fellebbezésben arra történő hivatkozás, hogy az építkezés teljes költsége 3.622.489,-Ft-tal meghaladta a vállalkozási szerződésben rögzített vállalkozási díjat. Az alperes álláspontjával ellentétben a másodfokú bíróság szerint a 2006. december 20-i levél semmilyen vonatkozásban nem minősül tartozás elismerésnek.

Megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság a szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát az alperesnek, mivel a szakértővel történő bizonyítás a beszámítási kifogás körében irreleváns.

Megalapozatlanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a bíróságot a felperes kereseti jogcíme köti. Az állandó bírói gyakorlat szerint, amit az EBH2004/1143. számú elvi döntés is megerősít, a bíróságnak a felek jognyilatkozataihoz való kötöttsége nem jelenti azt, hogy ha valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz jogcímet jelöl meg, azt a bíróság a határozata meghozatalánál ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően. Erre azonban csak akkor van lehetőség, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll.

Az elvi határozat az indokolásában kifejti, hogy a Pp. 3. §-ának (2) bekezdése értelmében a bíróság - a törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkokhoz kötve van. A Pp. 213. §-ának (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A fenti rendelkezések mellett a Pp. 215. §-a azt is kimondja, hogy a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen. Ez a szabály a főkövetelés járulékaire is kiterjed.

A Pp. 3. §-ának (3) bekezdése a bíróság kötelezettségévé teszi, hogy a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, bizonyítási teherről, illetve bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztassa. A Pp. 8. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság köteles biztosítani, hogy a felek és a per többi résztvevője jogait rendeltetésszerűen gyakorolják és perbeli kötelezettségeiknek eleget tegyenek. A (2) bekezdés pedig a bíróság kötelezettségévé teszi azt is, hogy minden perelhúzó magatartást megakadályozzon.

A Pp. 141. §-ának (6) bekezdése ennek érdekében úgy rendelkezik, hogy ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatainak előadásával, bizonyítékainak

előterjesztésével a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül határoz. Ezzel összhangban mondja ki a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására csak akkor kerülhet sor, ha az az elsőfokú határozat hozatalát követően jutott a fél tudomására.

Mindezek alapján helytálló az a hivatkozás, hogy a bíróság a felek által előadott jognyilatkozatokhoz, kérelmekhez kötve van és döntését is csak az adott keretek között hozhatja meg, azon túl nem terjeszkedhet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ha valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz jogcímet jelöl meg, azt a bíróság határozata meghozatalánál ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően helyesen. A bíróságnak azonban erre csak akkor van lehetősége, ha valamennyi tény, bizonyíték, adata a helyes minősítéshez rendelkezésre áll.

Jelen esetben az elsőfokú bíróság - figyelemmel arra, hogy a felek között szerződéses jogviszony volt - helyesen nem a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján ítélte meg a felperes keresetét, hanem a felek által megkötött kölcsönszerződés és az ebből eredő felperesi igény alapján hozta meg a döntését.

Az alperes a fellebbezésében semmi olyan tény vagy körülményt nem jelölt meg, amely az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására alkalmas lenne.

Az elsőfokú bíróság szabálysértést nem követett el, az eljárási törvénynek megfelelően eleget tett a bíróságot terhelő tájékoztatási és kioktatási kötelezettségének. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére nincs lehetőség.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2008. év november hó 27. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Bíróági tisztviselő